

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 12. maja 1894.

(Zawiera Nr. 84.)

84.

Ustawa z dnia 9. maja 1894,

o nabyciu na rzecz państwa domów składowych i hangarów publicznych w nowym porcie tryestyńskim założonych przez gminę i Izbę handlowo-przemysłową tryestyńską, tudzież hangarów założonych przez Spółkę żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego na III grobli tego portu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł 1.

Umowy poniżej zamieszczone zatwierdza się niniejszem, a mianowicie:

1. umowę z daty ^{Tryest} ~~Wiedeń~~, dnia ^{27.} ~~28.~~ lutego 1894 pomiędzy Ministerstwami handlu i skarbu z jednej a gminą i Izbą handlowo-przemysłową tryestyńską jako koncesyonaryuszkami przedsiębiorstwa domów składowych w nowym porcie tryestyńskim istniejących, z drugiej strony, w przedmiocie nabycia tego przedsiębiorstwa na rzecz państwa, i

2. umowę pomiędzy Ministerstwami handlu i skarbu z jednej a Spółką żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego z drugiej strony, w Wiedniu dnia 2. marca 1894 zawartą, w przedmiocie nabycia na rzecz państwa hangarów Lloyd'a na III grobli nowego portu tryestyńskiego i pozostawienia Społec

żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego utrzymywania ruchu handlowego w tych hangarach.

Artykuł 2.

Udziałowe zapisy dłużne w sumie imiennej 1,750.000 zł. w. a., które koncesyonaryuszki, stosownie do umowy w artykule poprzedzającym pod l. 1 wzmiankowanej, mają oddać Rządowi, zostaną stale od obrotu usunięte.

Artykuł 3.

Umowę w artykule 1 pod l. 1 oznaczoną, jakoteż wynikające z niej przeniesienia majątku, podania, wpisy hipoteczne, wygotowania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty uwalnia się od stępli i opłat.

Podobnie umowę w artykule 1 pod l. 2 oznaczoną, jakoteż oparte na niej przeniesienia majątku, i dokumenty, które pomiędzy stronami kontraktującymi zostaną wystawione, nakoniec odnośnie podania Spółki żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego do Rządu uwalnia się od stępli i opłat.

Nadto domy składowe i hangary, dopóki do tego samego celu co teraz służyć i w posiadaniu państwa zostawać będą, uwalnia się od podatku budynkowego i od pięcioprocentowego podatku od czystego dochodu z czynszu.

Artykuł 4.

Na pokrycie wydatków, które w myśl obu przerzeczonych umów wypadnie ponieść z powodu nabycia i utrzymywania ruchu domów składowych i hangarów tryestyńskich także wzmiankowanych, wyznacza się Rządowi na rok 1894 dotacją w sumie 200.000 zł.

Począwszy od roku 1895 dochody i wydatki całego przedsiębiorstwa domów składowych (jakoteż hangarów Lloyd'a) umieszczane być mają corocznie w preliminarzu państwa.

Artykuł 5.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 9. maja 1894.

Franciszek Józef r. w.

**Windisch-Graetz r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.**

I.**U m o w a,**

zawarta w **Tryeście** dnia **27.** lutego 1894
w **Wiedniu**, dnia **28.**

poniędzy c. k. Ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu z jednej a gminą i Izłą handlowo-przemysłową tryestyńską jako koncesyonaryuszkami przedsiębiorstwa domów składowych w nowym porcie tryestyńskim założonych, z drugiej strony, w przedmiocie nabycia tego przedsiębiorstwa na rzecz państwa.

§. 1.

Gmina i Izba handlowo-przemysłowa tryestyńska, jako posiadaczki udzielonej rozporządzeniem c. k. Ministerstwa handlu z dnia 19. lipca 1887, l. 25287 koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu domów składowych i hangarów publicznych w Tryeście, przenoszą na państwo a państwo obejmuje z dniem 1. kwietnia 1894 w wolne od długów i ciężarów posiadanie domy składowe i hangary ze wszystkimi ruchomemi i nieruchomemi przynależnościami, założone na zasadzie przerzeczonej koncesyi tudzież na zasadzie koncesyi z dnia 3. grudnia 1879, l. 36897 w tę ostatnią wciągniętej.

§. 2.

Od tegoż samego terminu wchodzi państwo we wszystkie prawa i obowiązki dla koncesyonaryuszek z tego przedsiębiorstwa wynikające, w taki sposób, że ze wszystkimi aktywami i zasobami przedsiębiorstwa przechodzą na państwo także wszelkiego rodzaju stany biernie, zobowiązania, wydatki, ciężary i długi koncesyonaryuszek z tego przedsiębiorstwa wynikające.

W szczególności obejmuje państwo na siebie spłacenie odsetek i programowych kwot amortyzacyjnych pierwszej pożyczki pięćprocentowej z dnia 1. lipca 1880 przez koncesyonaryuszki zaciągniętej, z której obecnie jeszcze suma imienna 590 000 zł., wyraźnie pięćset dziewięćdziesiąt tysięcy złotych w. a. są w obiegu i drugiej pożyczki czteroprocentowej z dnia 20. lipca 1889, z której obecnie jest w obiegu jeszcze suma imienna 9,176.400 zł., wyraźnie dziewięć milionów sto siedmdziesiąt sześć tysięcy czterysta złotych w. a.

Koncesyonaryuszki zaręczają c. k. Rządowi, że w skutek zamknięcia rachunków budowy wszystkich budowli, które stosownie do §. 1. mają być objęte, skarb państwa nie będzie do żadnych wypłat pociągany.

§. 3.

Państwo wynagradza koncesyonaryuszkom nieobchory ruchu, które powstały w zarządzie w okresie od 1. lipca 1891 aż do 1. kwietnia 1894 pod następującymi warunkami:

W takim razie, gdyby ruch i zarząd całego przedsiębiorstwa domów składowych, przez państwo eksploatowanego, przyniosło w pewnym roku ruchu czysty zysk; zawsze połowę tego czystego zysku oddawać będzie państwo koncesyonaryuszkom dopóty, dopóki sumy te nie wyniosą tyle, ile straty administracyjne przez koncesyonaryuszki poniesione (bez odsetek) wynosiły w czasie od 1. lipca 1891 aż do 1. kwietnia 1894 jako dnia objęcia ruchu przez państwo.

Te straty administracyjne wynoszą aż do dnia 31. grudnia 1893 r. 437.834 zł., wyraźnie czterysta trzydzieści siedm tysięcy ośmset trzydzieści cztery złote w. a. a strata administracyjna Igo ówierócza 1894 (łącznie z kwotami na odsetki i raty amortyzacyjne od obu pożyczek) obliczona będzie przy oddaniu ruchu państwu.

Przez czysty zysk rozumieć należy tę sumę, o którą przychody brutto w pewnym roku ruchu wynosić będą więcej, niż wydatki ruchu łącznie z sumą potrzebną w owym roku na opłacenie odsetek i rat amortyzacyjnych od obu pożyczek.

§. 4.

Koncesyonaryuszki obowiązane są oddać Rządowi w dniu 1. kwietnia 1894 wykupione i wycofane już z obiegu udziałowe zapisy dłużne drugiej pożyczki za sumę imienną 1,750.000 zł., wyraźnie milion siedmset pięćdziesiąt tysięcy złotych w. a. z kuponami i talonami.

§. 5.

Oddanie państwu ruchu i zarządu publicznych domów skladowych i hangarów przez koncesyonaryuszki założonych, jakoteż wszelkich innych przynależności, które stosownie do §. 1go mają być oddane, nastąpić ma w dniu 1. kwietnia 1894 na podstawie inwentarzy i zamknąć rachunkowych prawidłowo wygotowanych i począwszy od tego dnia, Rząd obejmie na siebie ruch i zarząd całego zakładu domów skladowych.

Aż do powyższego terminu ruch utrzymywać mają koncesyonaryuszki, które jednak począwszy już od dnia dzisiejszego we wszystkich ważnych sprawach udawać się mają do c. k. Ministerstwa handlu po pozwolenie, takowe zaś uważa się za dane, jeżeli w przeciągu dni ośmiu nie zostało wyraźnie odmówione.

W szczególności więc, począwszy od dnia dzisiejszego, koncesyonaryuszki nie mają już prawa zastawiać lub sprzedawać bez pozwolenia c. k. Ministerstwa handlu części swego majątku, przyjmować nowych zobowiązań przekraczających zakres prawidłowego obrotu a mianowicie czynić zmian w istniejących taryfach lub opłatach i stosunkach prawnych urzędników.

Koncesyonaryuszki odpowiedzialne są za wszelkie ubytki, któreby wynikły z niedotrzymania powyższego zobowiązania.

§. 6.

W terminie, który w §. 5 jest oznaczony, wydadzą koncesyonaryuszki c. k. Rządowi wszelkie dokumenty, plany, książki, rachunki, jakie tylko posiadają, tudzież całe swoje archiwum a Rząd zachowywać będzie te dokumenty i dowody przez czas postanowieniami kodeksu handlowego tego się tyjącami, przepisany.

§. 7.

Rząd przyjmuje wszystkie osoby przez koncesyonaryuszki umieszczone na posadach i zabezpieczając im prawa przed dniem dzisiejszym nabyte.

Również zabezpieczają się prawa do zaopatrzenia, nabyte przez urzędników na zasadzie postanowień statutowych funduszu zaopatrzenia, który państwo obejmuje.

§. 8.

Przez odkupienie przedsiębiorstwa domów skladowych na rzecz państwa, koncesya (§. 1) traci moc swoją a w skutek tego wpisy w Sądzie handlowym mają być wykreślone.

§. 9.

Strony kontraktujące zrzekają się środków prawnych o pokrzywdzenie nad połowę wartości.

§. 10.

Umowa niniejsza jest wolna od stępli i opłat równie jak oparte na niej przeniesienia majątku, podania, wpisy, wygotowania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty.

§. 11.

Gmina Tryestu zrzeka się wyraźnie nakładania podatków miejskich na budynki przedsiębiorstwa domów skladowych.

§. 12.

Umowa niniejsza spisana w dwóch egzemplarzach wolnych od stępli i opłat utraci moc obowiązującą, jeżeliby położone przez c. k. Rząd za warunek potwierdzenie onejże drogą prawodawczą nie przyszło do skutku najpóźniej aż do 15. maja 1894.

Koncesyonaryusze oświadczają, że w tym ostatnim przypadku zarządzenia, które c. k. Rząd poczyni w międzyczasie pod względem wykonania umowy niniejszej, uzna za obowiązujące dla siebie, o ileby w tej mierze nie porozumiano się w inny sposób.

II.

U m o w a,

zawarta w Wiedniu, dnia 2. marca 1894

pomiędzy c. k. Ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu z jednej a Spółką żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego z drugiej strony w przedmiocie kupna na rzecz państwa hangarów Lloyd'a na III grobli nowego portu tryestyńskiego i pozostawienia Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego utrzymywania ruchu handlowego tychże hangarów.

§. 1.

Spółka żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego przenosi na państwo w wolne od ciężarów i długów posiadanie hangary wybudowane przez siebie na gruncie rządowym na III grobli nowego portu tryestyńskiego ze wszystkimi ruchomymi i nieruchomymi przynależnościami za cenę jeden milion ośmdziesiąt trzy tysiące (1,083.000) złotych w. a.

§. 2.

Hangary w §. 1 oznaczone łącznie ze wszystkimi ruchomymi i nieruchomymi przynależnościami oddane być mają Rządowi w fizyczne posiadanie i używanie dnia 1. kwietnia 1894.

Spisany być ma protokół tego oddania, opatrzone dokładnym inwentarzem ruchomych i nieruchomych części składowych przedmiotu kupna i przez oddanie takie dokonaniem będzie nabycie własności.

§. 3.

Cenę kupna w §. 1 ustanowioną spłaci państwo w 90 równych ratach rocznych po czterdzieści cztery tysiące sześćset dwadzieścia ośm złotych (44.628) złotych w. a., z których pierwsza płatna jest dnia 1. kwietnia 1895.

§. 4.

Spółka żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego zobowiązuje się obracać cenę kupna na budowę statków w krajach tutejszych.

§. 5.

Państwo zostawia Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego utrzymywanie ruchu handlowego tych hangarów na lat 90, licząc od dnia 1. kwietnia 1894 za wynagrodzeniem rocznym po czterdzieści cztery tysiące (44.000) złotych w. a., które Spółka żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego

placić ma Rządowi w ratach całorocznych z dołu a to pod następującymi warunkami:

1. Rząd obowiązuje się utrzymywać w dobrym stanie wszystkie budynki, jakoteż wszystkie sprzęty i rekwizyty, które Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego nie będą oddane na podstawie osobnego inwentarza (§. 6, punkt 11), następnie ubezpieczyć budynki od pożaru i mieć staranie o ruch techniczny, t. j. o obsługę i utrzymanie zórawi hydraulicznych należących do tych hangarów, utrzymywać w dobrym stanie hydrauliczne windy i kołowroty w hangarach Lloyd'a zaprowadzone, dostarczać potrzebnej wody naciskowej, utrzymywać rury doprowadzające wodę do picia i naciskową a nakolniec oświetlać III groblę; natomiast służy Rządowi prawo pobierania na własny rachunek takich opłat od zórawi, jakie on sam ustanowi.

2. Państwo zostawia Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego utrzymywanie całego ruchu handlowego hangarów w §. 1 oznaczonych; Spółka żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego ponosić ma wszystkie wydatki łączące się z tem utrzymywaniem ruchu a za to pobierać będzie na własny rachunek opłaty taryfowe z tego wynikające.

§. 6.

Pod względem utrzymywania ruchu zostawionego stosownie do punktu 2go poprzedzającego paragrafu Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego obowiązują następujące postanowienia:

1. Rząd zostawia Spółce żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego przystanie wzdłuż III grobli do obrotów parowców Lloyd'a, z którymi na równi zostawać będą także statki przez Spółkę żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego kiedykolwiek najęte a hangary na tej grobli wystawione do wyłącznego używania w celu tymczasowego składania towarów, które parowcami Lloyd'a zostały lub mają być przewiezione.

2. Termin trzymania na składzie towarów, parowcami Lloyd'a przewiezionych i do hangarów na III grobli oddanych, ogranicza się do trzech dni, licząc od tego dnia, w którym towary zostały na ład wysadzone, dla towarów w celu przewiezienia dalej parowcami w hangarach złożonych, aż do odpłynięcia najbliższego parowca przeznaczonego do zabrania towarów.

Po upływie tych terminów oddać należy towary Zarządowi domów składowych, który ma umieścić je w swoich lokalach.

Zarządowi domów składowych zastrzeżone jest prawo czuwania nad tem, żeby Spółka żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego dotrzymywała postanowienia w punkcie 2 zawartego.

3. Gdyby jedna lub druga z przystani, w punkcie 1 wzmiankowanych, nie była potrzebna do czynności wykonywanych przez parowce Lloyda, w przypadku tym także inne statki, o ile c. k. kapitanat portowy i zdrowotny morski uzna to za możliwe, mogą tam być wprowadzane dla ładowania lub wyładowywania towarów, jeżeli miejsca te będą wolne na czas do tego prawdopodobnie potrzebny. W odstępach pomiędzy parowcami Lloyda w tych miejscach stojącymi nie wolno obcym statkom wykonywać żadnych czynności.

Gdyby miejsca te były potrzebne do celów wojskowych, c. k. kapitanat portowy i zdrowotny morski może nimi rozrządzać bez wyjątku.

4. Drog, ulic i chodników na III grobli wolno każdemu używać według istniejących przepisów.

5. Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego zobowiązuje się przepisy, jakie zarząd cłowy wyda kiedykolwiek dla obrotu w wolnym obszarze przy nowym porcie tryestyńskim, zachowywać ze względu na następstwa tamże oznaczone.

6. Kierowanie obrotem na wszystkich torach III grobli należy do zarządu domów składowych, równie jak ważenie, ładowanie i wyładowywanie wagonów, za poborem przez tenże zarząd domów składowych na swój własny rachunek opłat za to ustanowionych.

7. Nadzór nad obrotem na III grobli i nad utrzymywaniem w ruchu hangarów, sprawować będzie, bez uszczerbku dla kompetencji innych organów rządowych i dyrekcji kolei żelaznej, zarząd morski, któremu w szczególności zastrzeżone jest sprawowanie policyi portowej na podstawie istniejących przepisów.

Nadzorowanie hangarów, o ile nie chodzi o zarządzenia policyi bezpieczeństwa w ogólności, należy do Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego.

8. Sposoby i warunki używania hangarów przepisane będą regulaminami i taryfami, które podlegają zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa handlu. Takowe powinny być ogłoszone publicznie i będą obowiązującymi dla wszystkich.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego nie będzie nikomu w żadnym sposobie i w żadnej formie czyniła ulg, któreby nie były tak samo jak taryfy ogłoszone i każdemu pod temi samymi warunkami równo dostępne.

9. Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego ponosi kosztą oświetlenia hangarów na III grobli, a kwoty oddawać się mające zarządowi domów składowych, co do których z onymże umówi się należy, nie mieszczą się w wynagrodzeniu, o którym mówi §. 5 umowy niniejszej.

10. Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego obowiązują się zostawić Zarządowi cłowemu bez pretensyi do wynagrodzenia lokale urzędowe, które są lub w przyszłości będą potrzebne do ekspedycyi celniczej w hangarach na III grobli, tudzież lokale potrzebne do służby straży skarbowej.

Utrzymanie w dobrym stanie sprzętów i wszelkich przyborów, od Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego dnia 1. kwietnia 1894 odebranych, tudzież wszelkich innych przyborów dla służby cłowej i straży skarbowej, jakoteż dostarczanie sprzętów i przyborów, jakie jeszcze będą potrzebne w przyszłości, należy do Rządu.

Spółka żeglugi parowej na własny rachunek oświetla, opala i utrzymuje w ochłodostwie te lokale, jakoteż dostarcza robotników na tragarzy w służbie celniczej.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego jest nadto obowiązana wynagradzać zarządowi cłowemu wszelkie wydatki szczególne, gdyby takowe z powodu właściwości stosunków ponosić musiała, jak np. gdyby urzędnicy i strażnicy cłowi byli zmuszeni przez czas niezwykle długi pełnić służbę w hangarach na III grobli i z tego powodu trzeba było dopłacać im „wyżywne“.

11. Obsługa wind i kołowrotów używanych w hangarach należy do Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego; również do Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego będzie należało utrzymywanie w dobrym stanie sprzętów i przyborów, które Rząd odda jej dnia 1. kwietnia 1894 na podstawie osobnego inwentarza. Natomiast gdy sprzęty i przybory powyżej oznaczone, w skutek zwyczajnego zużycia się przestaną być użytecznymi, sprawienie nowych będzie rzeczą Rządu.

12. Gdy terażniejszy kontrakt ruchu upłynie, Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego obowiązana będzie zwrócić Rządowi sprzęty i przybory oddane jej na podstawie osobnego inwentarza, a to w takiej ilości i w takim gatunku, jak w inwentarzu są wymienione.

13. Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego płaci zarządowi domów składowych za wodę do picia, której on ma dostarczać, wynagrodzenie wynoszące tyle, ile zarząd domów składowych będzie sam za odbiór wody płacił. Kwoty na to potrzebne obliczane będą z zarządkiem domów składowych ówierócznie.

§. 7.

Gdyby kontrakt pocztowy i żeglarski ze Spółką żeglugi parowej Lloyda austriackiego, bądź obecnie obowiązujący, bądź w przyszłości zawarty, nie został

odnowiony lub przedłużony w ciągu 90letniego okresu, w §. 3 umowy niniejszej do umorzenia ceny kupna ustanowionego, natenczas układy, zawarte w §§. 5 i 6 umowy niniejszej stracą moc swoją, chociaż postanowienia, dotyczące się spłacania ceny kupna, będą nadal trwały bez zmiany.

§. 8.

Strony kontraktujące zrzekają się środków prawnych o pokrzywdzenie nad połowę wartości.

§. 9.

Umowa niniejsza, jakoteż oparte na niej przeniesienia majątku, tudzież dokumenty, które między Stronami kontraktującymi będą wygotowane, nakoniec odnośne podania Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego do Rządu są wolne od stępli i opłat.

§. 10.

Umowa z dnia 19. lutego 1890 przez c. k. Ministerstwo handlu ze Spółką żeglugi parowej

Lloyda austriackiego zawarta, tudzież umowa z dnia 15. listopada 1889 zawarta przez Spółkę żeglugi parowej Lloyda austriackiego z dyrekcją domów skladowych gminy i Izby handlowo-przemysłowej tryestyńskiej, tracą moc swoją od dnia 1. kwietnia 1894.

§. 11.

Umowa niniejsza spisana w dwóch egzemplarzach wolnych od stępli i opłat utraci moc obowiązującą, jeżeliby położone przez c. k. Rząd za warunek potwierdzenie drogą prawodawczą, tak tej umowy, jak i umowy ddo. ^{Tryest 27.} ^{Wiedeń 28.} lutego 1894 między c. k. Rządem a koncesyonaryuszami domów skladowych w nowym porcie tryestyńskim nie przyszło do skutku najpóźniej aż do 15. maja 1894.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austriackiego oświadcza, że w tym ostatnim przypadku zarządzenia, które c. k. Rząd poczyni w międzyczasie pod względem wykonania umowy niniejszej, uzna za obowiązujące dla siebie, o ileby w tej mierze nie porozumiano się w inny sposób.